

Когато момичето мина през коридора, до Сали Камати достигна аромат на планински цветя, който го замая, дори както беше потънал в дълбок сън. Сънуваше, че се разхожда за последен път по поляните на планината Айля. Но от този мирис сякаш пощръкля, той раздражни мъжествеността му до такава степен, че дори и насън тичаше по ливадите, поемаше миризмата с цялото си същество и ѝ се наслаждаваше, без да бърза. При всяко вдишване изпускаше въздишка на човек, който изпитва удоволствие, но не може да му се насити. Потта се стичаше навсякъде по тялото му, усещането за жажда ставаше все по-силно. Ходеше от извор на извор и спираше да пие от сладката вода, а дробовете му се изпълваха с аромата, който оставяше след себе си тази самодива.

На изгрев слънце се чувстваше толкова изпразнен, че нямаше сили да помръдне от мястото си, а до него Диря въздишаше доволно след незабравимата нощ. Обърна се да я погледне – лежеше с гръб към него, но не тя го беше докарала до такава страст, каквато не беше изпитвал никога преди. Жена му стоеше там като плячка от битка, захвърлена небрежно, но едва ли осъзнаваше това. Опитваше се да събере парченцата похот, за да ги запомни завинаги.

Двамата останаха още малко в леглото, за да се съвземат от крайното изтощение. Той се бе втренил в тавана и бродеше сред онези звезди в небето, за които му беше разказвал дядо му, който пък беше чул за тях от своя дядо, и които сам бе изсякъл на тавана.

– Усещаш ли и ти този аромат? – попита той жена си.

Тя не отговори, защото все още събираше парченцата от тази страстна нощ, която, за съжаление, беше свършила.

– Никога не е било в тази къща да се разнася такава уханис, жено...

... а на нея никога не ѝ беше минавало през ума, че ще достигне до такива брегове с този мъж, който дори на една разходка до Ниновия извор* не я беше завел, че и тя свят да види. И ето че видя тези кристално чисти води с небесносин цвят. Той внимателно направляваше малката лодка, а до гърдите ѝ достигаше свеж полъх, който само истински мъж можеше да излее толкова щедро. Накъдето и да се обърнеше, виждаше само спокойствие и радост. Колкото по-дълбоко проникваше в нея, толкова повече новости достигаха до очите и ушите ѝ. Тялото ѝ не можеше да се насити на този свят, в който дори нямаше нужда да се взира, защото той сам се разкриваше пред нея. Отдаде му се цялата, довери му се и разбра, че знае твърде малко за него – толкова, колкото бяха парченцата удоволствие, разсипани из леглото, побиращи се в една шепа.

Най-накрая той стана от леглото и започна да се облича. Стана и тя след него, за да му помогне. Големите ѝ гърди го погалиха по гърба, наметнат само с тънка риза. Бедрата ѝ се докоснаха до задницата му и заедно с аромата на цветя, който идваше от коридора, отново го замаяха. И макар че косите ѝ бяха посивели от годините, а тялото ѝ постепенно добиваше вид на старо маслиново дърво, Сали Камати не можа да се сдържи и тръгна отново на онова пътешествие, което завърши чак когато слънцето се издигна високо в небето, а

---

* Извор, близо до Филат в областта Чамерия, в Епир, Гърция.
Б. пр.

слугите започнаха да се чудят какво ли става с господарите им.

Закусиха двамата заедно, което рядко се случваше, без да приказват много-много, но с игриви погледи. Приготвиха им пържени яйца в масло и домати, колкото биволско сърце. Хапнаха и кисело мляко, от което се освежиха и телом, и духом. Мъжът не спираше да се усмихва на жена си, сякаш да ѝ напомни за някаква тяхна тайна, която бяха скрили в леглото, разхвърляно като бойно поле.

Точно в този момент в стаята влезе момичето. От тялото ѝ се разпръсваха всички ухания на планините и полята, а русите ѝ коси се изливаха като вълни и се губеха някъде под кръста ѝ. Сали Камати нямаше нужда да я гледа, защото я усещаше. Стоеше като онемял. Срамота, на неговата възраст и то с единия крак в гроба и за какво, биха попитали хората. Защото в стаята за хранене беше влязла Туша, племенницата на жена му, дъщерята на Масар, красива като слънцето, но толкова млада, че можеше да му бъде дъщеря. Тя се хвърли на гърдите на мъжа, прегърна го и суровото му сърце се размекна.

„Защо аз, Господи?“ – промълви Сали Камати.

Сали Камати го хвана треска и го мъчи няколко дни и ноци. Челото му изгаряше, а Диря стоеше до главата му и сменяше кърпите, напоени с оцет и вода и няколко капки ракия. Мъчеше се горкият мъж, а песента се носеше отвсякъде. Той се ослушваше, опитваше се да се отскубне от леглото и викаше в несвяст:

– Само веднъж стрелях, дяволите да ви вземат! Само веднъж! Идете и питайте Чело юнака, той ще ви каже...

Жена му сменяше кърпите, а една от прислужниците му слагаше вендузи на всеки три часа, но той не даваше признаци, че ще се съвземе. От кашлицата очите му изскачаха навън, а Диря напразно се опитваше да го успокои.

Лешоядите падаха мъртви на земята от клоните на дървото, но не свършваха. Чан Глухия стоеше отвън в градината, там замръкваше, там осъмваше. Туша за първи път, откакто беше дошла в тази къща, не бърбореше с типичното си радостно настроение. Момичето бродеше из коридорите на голямата къща, като си влачеше краката. В сърцето ѝ се беше отворила рана и от нея извираха капчици мъка, които попиваше с бяла кърпичка. И сама не разбираше защо не беше казала на леля си, когато в нея се надигна тази болка с дъх на риган. Появи се, когато се беше хвърлила на гърдите на този мъж, който сега изгаряше от треската.

– Да не го е хванала заушка, лельо? – питаше тя Диря, когато му сменяха кърпите на челото.

– Каква заушка бе, момиче, той е възрастен човек.

– Да не е магарешка кашлица тогаз?

– Магарешка кашлица да хване някой с побелели коси?

– Ами шарка?

– Няма ни една пъпка, нали виждаш каква му е кожата.

– Да, зачервена е от треската, но няма пъпки. Какво му е тогава на горкия?

... *И когато за трети път гръмна...* продължаваше песента. Вените на Сали Камати изпъкваха и той говореше нещо в несвяст. Думите му се измъкваха една по една като зарове от малка кесийка.

– Преброй... ги... да те вземат... мътните... дето...

я пешш... тази... глупава... песен! Там... са... Един... път... само... и щях... да...

Сали Камати изгуби съзнание. Сабри кехаята излезе на двора, събра нападките мъртви птици, занесе ги в на края на градината и ги изгори в огъня, който беше запалил още когато Сали Камати го беше втресло.

– Защо ги изгаряш? – попита го Туша, която се разхождаше боса отвън, за да си разхлади краката в тревата.

– Изгарям ги, защото може да повикат Смъртта.

– Ужасно смърдят! Ще ни удушиш! – сърдито изохка Туша.

– Е, аз не ги пека, за да ги ядем, иначе щях да ги намажа с масло – пошегува се Сабри кехаята.

– Ама те ядат ли се?

– Как ще се ядат бе, момиче! Кой ти яде лешояди?

– Защо тогава ще ги мажеш с масло? – настояваше Туша.

– Казах го ей така – отговори той и хвърли още един лешояд в огъня, който погълна птицата в пастта си, гореща като лицето на Сали Камати.

– Какво му е тогава? Не е заушка, не е магарешка кашлица, не е шарка. Какво може да е хванал?

Бунямин Знахаря стоеше като дърво до леглото на болния и дума не продумваше. Няколко пъти сложи ръка на челото му, после я свали. И пак отначало. Всичките шишенца, които беше донесъл преди два дни, бяха изпразнени, а той все така изгаряше от треската. Пътят до Вола не беше дълъг, но не можеше така той все да се качва и да слиза обратно, а проклетият огън да продължава да мъчи болния.

Беше се хванал с този занаят още откакто майка му

Хаджире беше здрава, а той – дете, дете все ходеше след нея в къщите на болните, за да яде захарчета. Майка му го научи на всичко, симптомите и лекарствата за всяка болест. Познаваше дивите цветя, планинските билки и плодовете на храстите. Знаеше да приготвя балсами, чайове и сиропи, от които само една капка да близнеш и горчилката ти стои на езика цяла седмица. Изцеждаше осите от жилата им, източваше отровата от змиите.

– Земята и пръстта лекуват всичко, сине, всичко – казваше майка му.

– Земята и пръстта не са ли едно и също нещо?

– Не, сине. Земята сме ние, животните, птиците. Пръстта е това, в което са забити корените. Затова ти казвам, земята и пръстта лекуват всичко.

– Всичко?

– Да, сине, всичко. Всевишният ни изхвърли от райската градина, но ни даде ум да мислим и очи да виждаме. За всяка болест си има лек. Има я билка, я отрова, която я лекува.

– А защо тогава хората умират, майчице?

– Той ги вика при себе си. Уморяват се по пътя и не могат да продължат.

– А ти уморена ли си, майчице?

– Уморена съм, сине, уморена съм.

– И сега, като излекуваш всички, ще си идеш ли?

– Кой е казал, че ще излекувам всички?

– Нали ти ми каза?

– Има едно нещо, което майка ти не може да излекува.

– Кое?

– Омайването. То идва и си минава само.

– Няма ли лек за омайването?

– Няма, сине. Когато мъжът е омаян от някоя жена

или когато жената е омаяна от дявола, лек няма.

Той никога не беше виждал човек, който да страда от омайване. Да не би сега Сали Камати да го беше сполетяло това?

– Ти си лечителят от Вола, знаят те чак до Янина. Как така не можеш да излекуваш мъжа ми?

Укорът на Диря го откъсна от мислите му и той ѝ отговори полугласно:

– Да не би да го е хванало омайването?

– Че какво е това омайване?

– Една болест, за която няма лек, дори и аз никога не съм я срещал.

– И защо така мислиш?

– Ами когато влязох, лешоядите падаха от дървото по три, по три. Чак Сабри кехаята имаше нужда от помощ, че да ги събира.

– Ще умре мъжът ми, така ли?

– Не съм казал такова нещо.

– А какво ми казваш?

– Не знам какво да ти кажа. Най-добре извикай ходжата да му почете Корана.

В това време Туша надникна в стаята. Търсеше помощ за раната, която кървеше на гърдите ѝ. Попиваше я с една бяла кърпа, но се срамуваше да я покаже. Щом момичето пристъпи прага на стаята, Сали Камати отвори очи и песента замлъкна. Птиците спряха да падат от дървото.

– Омайване ще да е, сестро – промълви Бунямин с глас, слаб като бръмчене на муха. – Викай ходжата да прогони дявола.

Тъй рече и стана да си ходи. Беше разбрал от какво страда този мъж.